

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ ТА МІЖНАРОДНИХ КОМУНІКАЦІЙ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету туризму
та міжнародних комунікацій
доц. Наталія ГАБЧАК

«*Габчак*» *Сергій* 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РЕГІОНОЗНАВСТВО

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	J Транспорт та послуги
Спеціальність	8.J3 Туризм та рекреація / 1015 Travel, tourism and leisure
Освітня програма	Туризм
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Регіоназнавство» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань J Транспорт та послуги спеціальності 8.J3 Туризм та рекреація / 1015 Travel, tourism and leisure за освітньо-професійною програмою «Туризм».

Укладач:

Пригара Ольга Василівна, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри туризму факультету туризму і міжнародних комунікацій ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри туризму

Протокол № 1 від “28” серпня 2025 року

Завідувач кафедри _____ д.геогр.н., проф. Ганна МАШКА

(підпис)

Схвалено науково-методичною комісією факультету туризму та міжнародних комунікацій

Протокол № 1 від “28” серпня 2025 року

Голова науково-методичної комісії _____ д.геогр.н., проф. Ганна МАШКА

(підпис)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС –3	Рік підготовки: 1	
Загальна кількість годин – 90	90 год.	-
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання аудиторних –36 самостійної роботи здобувачів вищої освіти – 54	1	1
	Лекції:	
	20	6
	Практичні (семінарські):	
	16	4
Вид підсумкового контролю:залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю:усна	Самостійна робота:	
	54	80

МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Регіонознавство» є розуміння основних положень сучасного регіонознавства, теорій регіонального розвитку, підходів до регіоналізації світу, особливостей формування і функціонування регіональних суспільно-територіальних систем, напрямів регіонального розвитку та регіональної політики, а також природних, політичних, демографічних, економічних, соціальних та культурних особливостей макрорегіонів світу.

Завданням вивчення дисципліни є формування у майбутніх фахівців знань про основні теоретико-методологічні концепції регіонознавства, вмінь та навичок використовувати на практиці програму комплексного регіонального дослідження, аналізувати взаємозв'язки природного середовища, населення, форм його суспільної організації і господарства в окремих регіонах світу; характеризувати особливості інтеграційних процесів у регіонах світу; виявляти вплив розвитку внутрішньодержавних регіонів на загальний рівень розвитку держав світу; визначати міжрегіональні диспропорції в державах світу; розуміти зміст та основні напрями регіональної політики країн світу.

Предметом вивчення є основні методологічні засади сучасного регіонознавства, його головні функції та завдання; розвиток регіоналістичних досліджень; основні наукові підходи до виокремлення макрорегіонів світу: фізико-географічних, політичних, економічних, культурно-цивілізаційних; характеристика таких аспектів окремих макрорегіонів світу: географічне положення, фізико-географічні, політичні, соціально-економічні, етнічні, культурні регіони в їх складі; інтеграційні процеси в регіонах світу; особливості регіональної політики в державах регіонів.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 7.13 Транспорт та послуги спеціальності 8.13 Туризм та рекреація, вивчення дисципліни «Регіонознавство» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1) Інтегральна компетентність:

Здатність ставити та успішно розв'язувати на достатньому професійному рівні складні науково-дослідницькі та практичні задачі, узагальнювати практику туризму і рекреації, прогнозувати напрями їх розвитку, вирішувати професійні проблеми та практичні завдання у сфері туризму і рекреації, як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

2) Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Діяти на засадах розуміння цивілізаційних гуманітарних цінностей та глобалізаційних процесів, пріоритетів національного розвитку.

ЗК 2. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК 3. Уміння працювати в міжнародному та вітчизняному професійному середовищі.

ЗК 11. Здатність визначити наявність проблеми, аналізувати та вирішувати її, обґрунтовувати управлінські рішення та забезпечувати їх дієвість.

ЗК 13. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, обробки та інтерпретації з використанням базових знань, що необхідні для здійснення професійної діяльності.

3) Фахові компетентності спеціальності (ФК):

СК 1. Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.

СК 2. Здатність використовувати методи наукових досліджень у сфері туризму і рекреації.

СК 3. Здатність аналізувати геопросторову організацію туристичного процесу і проектувати його розвиток.

СК 8. Здатність впроваджувати в практику міжнародний досвід рекреаційно-туристичної діяльності.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Регіонознавство**» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми «Туризм» першого(бакалаврського) рівня вищої освіти: Соціально-економічна географія країн світу та туристичні регіони; Туристичне країнознавство; Міжнародний туризм; Історія розвитку туризму в світі.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Туризм**», вивчення навчальної дисципліни «**Регіонознавство**» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
ПРН 1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.	ПРН 1
ПРН 4. Знання закономірностей, принципів та механізмів функціонування туристично-рекреаційного ринку	ПРН 4

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Регіонознавство**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати та вміти застосовувати в практичній діяльності основні закони розвитку суспільства та природи	ПРН 1

<p>Знати основні підходи до регіоналізації світу, природно-ресурсні, політичні, соціально-економічні, культурні особливості макрорегіонів; Вміти використовувати на практиці програму комплексного регіонального дослідження; аналізувати взаємозв'язки природного середовища, населення, форм його суспільної організації і господарства в окремих регіонах світу; характеризувати особливості інтеграційних процесів у регіонах світу; виявляти вплив розвитку внутрішньодержавних регіонів на загальний рівень розвитку держав світу; виявляти оптимальні напрями подолання міжрегіональних диспропорцій у соціально-економічному розвитку України.</p>	<p>ПРН 4</p>
---	--------------

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: поточний контроль; модульний контроль; підсумковий контроль.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування, тестування, презентації, реферати тощо.

Форма модульного контролю: контрольна робота. Форма

підсумкового семестрового контролю: іспит

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	50	100
10	10	20	10							

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
T5	T6	T7	T8	50	100
10	10	10	20							

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	4	40	4	40
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	-	-	-	-
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	1	5	1	5
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Презентація	1	5	1	5
Реферат	-	-	-	-
Есе	-	-	-	-
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

1. Теоретичне питання – 30 балів
2. Визначення поняття – 10 балів
3. Тестове завдання – 10 балів

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Білету для складання іспиту містять:

1. Теоретичне питання першого рівня складності (50 балів)
2. Теоретичне питання другого рівня складності (30 балів)
3. Тестове завдання (20 балів)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно зобов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I. Регіонознавство як наука. Регіоналізація світу.

Тема 1. Регіонознавство як наукова дисципліна.

Предмет і завдання курсу. Поняття «регіоналістика», «регіонологія».

«регіонознавство». Регіональна економіка, регіональна демографія, регіональна географія.

Регіонознавство і країнознавство.

Поняття про регіоналізм. Історичний розвиток регіоналістичних досліджень. Теорія І. Тюнена. Теорія «штандртів промисловості» А. Вебера. Теорія «центральных місць» А. Льюша. Теорія «полюсів розвитку». Ф. Перру. Регіональні дослідження Р. Хартшорна; регіональна наука у працях У. Ізарда, П. Хаггета та ін.

Вітчизняна школа регіональних досліджень. Етапи розвитку вітчизняних регіональних досліджень.

Предмет дослідження регіонознавства. Основні аспекти дослідження регіонознавства: фізико-географічний; історико-географічний; культурно-цивілізаційний; політичний (геополітичний); економічний; соціальний; екологічний та ін. Міждисциплінарний характер досліджень у регіонознавстві.

Основні методи регіонознавства. Головні функції регіонознавства. Основні завдання сучасного регіонознавства. Актуальність вивчення регіонознавства.

Глобалізація і регіоналізація. Економічний, політичний і соціокультурний аспекти глобалізації. Проблеми, що породжуються глобалізацією. Соціально-економічні, політичні і культурні наслідки глобалізації для регіонів світу. Регіоналізація як закономірний наслідок глобалізації.

Регіональна політика: сутність, цілі та завдання. Основні напрями регіональної політики.

Тема 2. Макрорегіони світу.

Поняття «регіон». Співвідношення понять «регіон» і «район». Основні ознаки регіону. Основні типи регіонів. Ієрархія регіонів. Просторові рівні регіоналізації: макрорегіон – мезорегіон – мікрорегіон.

Макроекономічна концепція регіону. Визначення регіону як суспільно-географічної системи. Будова регіональної соціально-економічної системи. Регіон як територіально-політична система.

Основні підходи до регіоналізації світу. Фізико-географічні регіони світу: зональні та азональні. Материка й океани. Географічні пояси. Природні (фізико-географічні країни). Природні зони; підзони. Географічні провінції, області, райони.

Геополітична структуризація світу. Геополітичні (політичні) макрорегіони, регіони і субрегіони у світі. Політична регіональна інтеграція у світі. Військово-політичні регіони у світі.

Економічна регіоналізація світу. «Північ» – «Південь», «Захід» – «Схід», «Центр» – «напівпериферія» – «периферія».

Соціально-економічні макрорегіони, регіони, субрегіони світу. Регіональна економічна інтеграція: виникнення, розвиток, сучасний стан, проблеми і перспективи.

Історико-культурна регіоналізація світу: різноманіття підходів. Цивілізації в теорії А. Тойнбі. Цивілізації в теорії О. Шпенглера. Концепція «зіткнення цивілізацій» С. Хантінгтона.

Тема 3. Європа.

Євразія. Загальна характеристика континенту.

Загальна характеристика Європи. Межі Європи: фізико-географічні, історико-культурні, політичні, економічні. Регіони та субрегіони Європи.

Північна Європа: фізико-географічні регіони, природні умови та ресурси; населення; політичні системи; господарство, економічні регіони.

Західна Європа: фізико-географічні регіони, природні умови та ресурси; населення; політичні системи; господарство, економічні регіони.

Південна Європа: фізико-географічні регіони, природні умови та ресурси; населення; політичні системи; господарство, економічні регіони.

Центральна та Східна Європа: проблеми виокремлення; фізико-географічні регіони, природні умови та ресурси; населення; політичні системи; господарство, перехідний характер економіки, економічні регіони. Європейська економічна інтеграція: виникнення, розвиток, сучасний стан і проблеми. ЄС – вища форма регіональної інтеграції; завдання розвитку у XXI ст. Розширення ЄС: проблеми та перспективи. Євроатлантична інтеграція: виникнення, розвиток, сучасний стан і проблеми. Трансформація і розширення НАТО.

Європейський регіоналізм. «Європа регіонів». Європейська Хартія регіоналізму (1988 р.). Рада Європи і розвиток регіонального самоврядування в європейських країнах. Сучасна регіональна політика у провідних державах ЄС, основні тенденції розвитку.

Тема 4. Азія.

Азія: загальна характеристика. Регіони та субрегіони Азії.

Північна та Центральна Азія: загальна характеристика; фізико-географічні регіони, природні умови та ресурси; населення; політичні системи; господарство, економічні регіони. Регіони Росії; регіональна політика в Російській Федерації. Регіональні інтеграційні процеси в

Північній та Центральній Азії: проблеми та тенденції.

Східна Азія: загальна характеристика; фізико-географічні регіони, природні умови та ресурси; населення; політичні системи; господарство, економічні регіони. Китай: регіони, регіональна політика. Регіональна інтеграція у Східній Азії: проблеми та перспективи.

Південно-Східна Азія: загальна характеристика; фізико-географічні регіони, природні умови та ресурси; населення; політичні системи; господарство, економічні регіони. Регіональні інтеграційні процеси: сучасний стан, досягнення, проблеми і тенденції.

Південна Азія: загальна характеристика; фізико-географічні регіони, природні умови та ресурси; населення; політичні системи; господарство, економічні регіони. Індія: внутрішньодержавні регіони, регіональна політика. Регіональні інтеграційні процеси: сучасний стан, проблеми та перспективи.

Південно-Західна Азія: загальна характеристика; фізико-географічні регіони, природні умови та ресурси; населення; політичні системи; господарство, економічні регіони. Регіональні інтеграційні процеси: сучасний стан, досягнення, проблеми та перспективи.

Змістовий модуль II. Африка, Америка, Австралія й Океанія. Україна.

Тема 5. Африка.

Африка: загальна характеристика. Регіони і субрегіони Африки. Загальноафриканські інтеграційні процеси: основні проблеми і тенденції розвитку. Африканський Союз.

Північна Африка: загальна характеристика; фізико-географічні регіони, природні умови та ресурси; населення; політичні системи, економіка. Регіональні інтеграційні процеси: політичні, економічні, культурні та ін.

Західна Африка: загальна характеристика; фізико-географічні регіони, природні умови та ресурси; населення; політичні системи; господарство, економічні регіони. Регіональні інтеграційні процеси; основні проблеми.

Центральна Африка: загальна характеристика; фізико-географічні регіони, природні умови та ресурси; населення; політичні системи; господарство. Регіональна інтеграція, її проблеми.

Східна Африка: загальна характеристика; фізико-географічні регіони, природні умови та ресурси; населення; політичні системи; економіка. Регіональні інтеграційні процеси; основні проблеми.

Південна Африка: загальна характеристика; фізико-географічні регіони, природні умови та ресурси; населення; політичні системи; господарство. Регіональна інтеграція. Провідна роль Південної Африки.

Тема 6. Америка.

Америка: загальна характеристика. Склад території.

Англо-Америка: загальна характеристика; фізико-географічні регіони, природні умови та ресурси; населення; політичні системи; господарство, економічні регіони.

Регіони США; регіональна політика. Регіони Канади; регіональна політика. Регіональна економічна інтеграція – НАФТА.

Латинська Америка: загальна характеристика. Склад території. Регіони та субрегіони Латинської Америки. Латиноамериканська інтеграція: сучасні проблеми та тенденції.

Мезо-Америка: загальна характеристика; фізико-географічні регіони, природні умови та ресурси; населення; політичні системи; господарство. Мексика: регіони, регіональна політика. Центральна Америка, Карибський басейн (Вест-Індія). Регіональна інтеграція в Мезо-Америці.

Південна Америка: загальна характеристика. Регіон Амазонії і Ла-Плати: загальна характеристика; фізико-географічні регіони, природні умови та ресурси; населення; політичні системи; господарство, економічні регіони. Регіони Бразилії; регіональна політика. Регіональна інтеграція: сучасний стан, проблеми та перспективи. Андський регіон: загальна характеристика; фізико-географічні регіони, природні умови та ресурси; населення; політичні системи; господарство. Інтеграційні процеси в Андському регіоні.

Тема 7. Австралія й Океанія.

Австралія: загальна характеристика. Регіони Австралії; регіональна політика у країні. Океанія: загальна характеристика. Меланезія. Мікронезія. Полінезія. Регіональна економічна інтеграція в Океанії.

Інтеграційні процеси в Азійсько-Тихоокеанському регіоні.

Тема 8. Регіональна політика України.

Положення України в Центральній та Східній Європі. Склад території.

Адміністративно-територіальний устрій.

Історія розвитку регіональної політики в Україні. Суспільно-географічна і економічна концепції регіонального розвитку України. Концептуальні положення політики регіонального розвитку в Україні.

Сучасні моделі суспільно-економічної макрорегіоналізації України. Основні принципи і критерії регіоналізації. Схеми економічного районування України М. І. Долішнього, Ф. Д. Заставного, М. М. Паламарчука, М. Д. Пістуна. В. А. Поповкіна, О. І. Шабля та ін. Загальна характеристика регіонів України та основні проблеми їх розвитку.

Фізико-географічні регіони України. Фізико-географічні країни. Природні зони, підзони. Фізико-географічні провінції та області (райони).

Геополітична регіоналізація України. Політико-географічні (геополітичні) регіони та райони (субрегіони) України.

Історико-культурні регіони України. Етнографічні регіони. Сакральні (релігійні) райони України.

Демографічна регіоналізація України. Економічне районування України: основні підходи. Критерії суспільно-географічної регіоналізації; суспільно-географічні макрорегіони та мезорегіони.

Економічна і соціальна регіональна політика в Україні. Регіональні програми. Інвестиційна політика в регіональному розвитку. Геоекономічні пріоритети регіонального розвитку України. Механізми реалізації регіональної політики. Зовнішньоекономічні зв'язки в забезпеченні розвитку продуктивних сил регіонів

Участь України в регіональних інтеграційних процесах на теренах Євразії. СНД. ОЧЕС. ГУАМ. Співробітництво України і ЄС: досягнення, проблеми і перспективи майбутнього вступу. Україна і НАТО.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма		заочна форма	
	а	у тому числі	б	у тому числі

	л	п	с.р.		л	п	с.р.	
Змістовий модуль 1. Регіонознавство як наука. Регіоналізація світу								
<i>Тема 1.</i> Регіонознавство як наукова дисципліна	10	2	2	6	10	-	-	10
<i>Тема 2.</i> Макрорегіони світу	10	2	2	6	12	2	-	10
<i>Тема 3.</i> Європа	14	4	2	8	12	2	-	10
<i>Тема 4.</i> Азія	12	2	2	8	12	2	-	10
Разом за модулем 1	46	10	8	28	46	-	-	40
Змістовий модуль 2. Африка, Америка, Австралія й Океанія. Україна								
<i>Тема 5.</i> Африка	12	2	2	8	12		2	10
<i>Тема 6.</i> Америка	12	4	2	6	12		2	10
<i>Тема 7.</i> Австралія й Океанія	10	2	2	6	10	-	-	10
<i>Тема 8.</i> Регіональна політика України	10	2	2	6	10	-	-	10
Разом за модулем 2	44	10	8	26	44	-	-	42
Всього годин	90	20	16	54	90	-	-	80

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Регіонознавство як наукова дисципліна	2	-
2	Макрорегіони світу	2	-
3	Європа	2	2
4	Азія	2	-
5	Африка	2	-
6	Америка	2	-
7	Австралія й Океанія	2	-
8	Регіональна політика України	2	-
Разом		16	2

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Поняття про регіонознавство Регіонологія. Регіонолістика	4	4
2	Регіональна географія	4	4
3	Основні типи регіонів. Ієрархія регіонів.	4	4
4	Фізико-географічні регіони світу:	4	6
5	Геополітична структуризація світу.	4	6
6	Економічна регіоналізація світу.	4	6
7	Історико-культурна регіоналізація світу	4	6

8	Євразія. Загальна характеристика континенту	4	6
9	Регіони та субрегіони Європи	4	6
10	Європейський регіоналізм.	4	6
11	Регіони та субрегіони Азії.	2	6
12	Регіони і субрегіони Африки.	2	4
13	Англо-Америка. регіональна політика. Регіональна економічна інтеграція — НАФТА	2	4
14	Мезо-Америка. Регіональна інтеграція в Мезо-Америці.	2	4
15	Південна Америка. Регіональна інтеграція:	2	4
16	Інтеграційні процеси в Азійсько-Тихоокеанському регіоні	2	2
17	Участь України в регіональних інтеграційних процесах	2	2
Разом		54	80

Індивідуальні завдання (у разі потреби)
Немає

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

- технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук
- програмне забезпечення: MS Windows, доступ до Інтернет
- програмне забезпечення :система дистанційного навчання Moodle
- політична карта світу, тематичні карти та картосхеми України та ін.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. *Глобалізація. Регіоналізація. Регіональна політика.* Луганськ: Альма-матер, Знання, 2002. 664 с
2. *Безуглий В. В., Козинець С. В.* Регіональна економічна та соціальна географія світу: Навч. посіб. К.: Академія, 2007. 688 с.
3. *Блій де Г., Муллер П., Шаблій О.* Географія: світи, регіони, концепти: Пер. з англ. К.: Либідь, 2004. 740 с.
4. *Вступ до міжнародного регіоналізму: навч. посіб. / М.С.Дорошко, П.М.Ігнат'єв, Р.А.Кривонос та ін.; за ред. М.С.Дорошка.* К.: ВПЦ №Київський університет», 2018. 247 с.
5. *Глобалізація. Регіоналізація. Регіональна політика.* Луганськ: Альма-матер, Знання, 2002. 664 с.
6. *Дорогунцов С. І.* Теорії розміщення продуктивних сил і регіональної економіки / С.

І. Дорогунцов, Я. б. Олійник, А. В. Степаненко. К. : СТАФЕД-2, 2001. 143 с.

7. *Регіонаознавство. Підручник* / М.С.Дорошко, П.М.Ігнат'єв, Б.О.Черкас, П.В. Бовсунівський, І.О.Волошенко, О.А.Кравчук, Р.А.Криновос, Н.Ф.Сербіна, Ю.А.Цирфа. – 2-е вид., перебл. і доповн. – К.: Вид-во «Укрбланковидав», 2017. – 492 с.

8. *Регіонаознавство: підручник* / В.В.Копійка, В.П. Крижанівський, М.С. Дорошко, та ін. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2014. – 642 с.

9. *Регіональна політика: методологія, методи, практика* / Відп. ред. М.І. Долишній. Л.: ІРД НАНУ, 2001. 720 с.

10. *Регіональний портрет України* / С. А. Горобчишина, Т.В. Колосова, М.В. Лациба та ін. К.: УНЦПД, 2003. 336 с.

11. *Юрківський В. М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник.* К.: Либідь, 2000. 416 с.

Допоміжна література

12. *Барнз В., Ледебур Л.* Нові регіональні економіки: Л.: Літопис, 2003. 196 с.

13. *Бутко М. П.* Регіональне управління: інноваційний підхід. К.: Знання України, 2006. 560 с.

14. *Величко, В.В.* Теоретичні та методологічні засади регіонаознавства в наукових дослідженнях в Україні та інших європейських державах. Науковий вісник Дипломатичної академії України, 2011, №17. С. 138-144.

15. *Верменич Я. В.* Історична регіоналістика в Україні / Я. В. Верменич // Укр. істор. журнал. 2001. № 6. С. 3–21

16. *Гелей С. Д.* Політико-правові системи світу: навч. посіб. / С.Д. Гелей, С.М. Рутар. К.: Знання, 2006. 668 с.

17. *Глобальні трансформації. Політика, економіка, культура.* К.: Фенікс, 2003. 584 с.

18. *Долишній М.* Актуальні проблеми формування регіональної політики в Україні / М. Долишній // Регіональна економіка, 1999. № 3. С. 7–18.

19. *Жук М. В.* Регіональна економіка: Підручник. К.: Академія, 2008. 416 с.

20. *Ігнат'єв П. М.* Країнознавство. Країни Азії: Навч. посіб. Чернівці: Книги ХХІ ст., 2006. 424 с.

21. *Історія світової культури. Культурні регіони:* Навч. посіб. / Кер. авт.кол. Л. Т. Левчук. К.: Либідь, 1997. 448 с.

22. *Іщук С. І.* Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка. К.: Паливода А. В., 2006. 284 с.

23. *Калітчак Р.* Регіоналізм в європейських інтеграційних процесах. К.: Знання, 2007. 304 с.

24. *Круш П. В., Кожемяченко О. О.* Регіональне управління. К.: ЦУЛ, 2007. 248 с.

25. *Масляк П. О.* Країнознавство: Підручник. К.: Знання, 2007. 292 с.

26. *Мезенцева Н. І., Мезенцев К. В.* Суспільно-географічне районування України: Навч. посіб. К.: Вид-во КНУ, 2000. 228 с.

27. *Міжнародні інтеграційні процеси сучасності* / А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, М.А. Дудченко та ін. К.: Знання України, 2004. 304 с.

28. *Міжнародні організації:* Навч. посіб. / За ред. О. С. Кучика. К.: Знання, 2005. 498 с.

29. *Пістун М. Д.* Суспільно-географічне районування України. К.: Вид-во КНУ, 1999. 41 с.

30. *Половина І. П.* Фізична географія Європи: Навч. посіб. К.: АртЕк, 1998. 272 с.

31. *Регіональна політика в країнах Європи. Уроки для України* / За ред.С. Максименка. К.: Логос, 2000. 72 с.
32. *Регіональна політика: методологія, методи, практика* / М. І. Долішній, П. Ю. Беленький, В. Я. Бідак та ін. Львів: ІРД НАНУ, 2000. 719 с.
33. *Стеченко Д. М. Розміщення продуктивних сил і регіоналістика: Навч. посіб.* К.: Вікар, 2002. 374 с.
34. *Студенніков І. Регіоналістика і регіонознавство: проблеми методології та категоріального апарату* / І. Студенніков // *Регіональна історія України*. 2007. №1. С. 67-78.
35. *Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: Підручник.* К.: Либідь, 2006. 712с.
36. *Чернюк Л. Г., Клиновий Д. В. Розміщення продуктивних сил та регіональна економіка: Навч. посіб.* К.: Вид-во Ун-ту Україна, 2005. 246 с.
37. *The European Union and the regions* (edited by M. Keating, V. Jones). Oxford: Clarendon Press, 1995. 306 p.
38. *Regional Policy. Fact Sheets on the European Union.* Directorate General for research. Official Publications of the European Communities. Luxemburg, 1998. P. 142–147.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)